

ZSINATI KÜLÜGYI ÉS ÖKUMENIKUS BIZOTTSÁG (ZSKÖB) CIKLUS BESZÁMOLÓ (2015-2020)

A ZSKÖB tagjai 2015 és 2020 között évente egyszer vagy kétszer üléseztek és hoztak döntést egyházunk nemzetközi kapcsolatait érintő aktuális kérdésekben.

A ZSKÖB tagjai voltak:

Vad Zsigmond, a bizottság elnöke (TT)

Répás Zsuzsanna (DM)

Darvas Szilárd levante (TI)

Köntös László (DT)

Alapvetés

„A nemzetközi szervezetekben való szerepvállalás hűen tükrözi nem csupán az ökumené iránti elkötelezettségünket, hanem egyházképünket is. Ez különösen sürgető kihívás a Magyar Református Egyház létrejöttével, amely óhatatlanul érinti Krisztus egyházát, elsősorban is az európai protestáns ökumenét. Ahhoz, hogy a magyar reformátusságunk értékeit és egyházlátásunkat érvényesíthessük, itthon kell összefognunk a teológiai munkát azokban a teológiai és társadalmi kérdésekben, amelyek nem csak az ökumenikus szervezeteket, hanem minket is érintenek, s jótékony hatásuk lehet saját egyházunk tanügyi fejlődésére, társadalmi tanításának erősödésére.” (A Zsinat ciklusterve, 2009-2014)

ZSKÖB feladata

A Zsinati Külügyi és Ökumenikus Bizottság határozza meg a MRE külügyi és ökumenikus stratégiáját, felügyeli ezen kapcsolatok alakulását, a nemzetközi teológiai és szakmai párbeszédben való részvételt, rendszeres ülésein döntéseket hoz a területet érintő aktuális kérdésekben. A bizottság a Zsinat számára ajánlásokat tesz és jelentéssel tartozik. A bizottság felügyeli a döntései megvalósításáért felelő Külügyi Iroda munkáját

Minthogy a Zsinat 14. ciklusára ciklustervet nem fogadott el, így a Bizottság a 2012-ben megfogalmazott irányelvek mentén folytatta munkáját. Ennek legfontosabb célkitűzései a következők voltak:

Jelenlétünk erősítése nemzetközi ökumenikus szervezetekben

A nemzetközi szervezetekben való szerepvállalás hűen tükrözi az ökumené iránti elkötelezettségünket. Elsősorban nem anyagi, hanem szellemi hozzájárulásunk fontos. Ezért megerősítettük a teológiai és szakmai, illetve egyes munkaterületeket érintő (pl. nőszövetségi, ifjúsági) részvételünket. Az utóbbi időben erősödött ez az elkötelezettség. Jelenleg valamennyi meghatározó nemzetközi szervezet valamely munkacsoportjában van aktív képviselőnk, akiknek a munkáját a Bizottság hatékonyan támogatta és felügyelte.

Az elmúlt ciklusban sikerült biztosítani azt, hogy valamennyi jelentős szervezet vezetőtestületében vannak magyar református képviselők, akiket a szervezetek nagygyűlésein választottak meg. Az Egyházak Világtanácsában, a Református Egyházak Világközösségében, az Európai Egyházak Konferenciájában, az Európai Protestáns Egyházak Közösségében, az Európai Egyházak Migrációs Bizottságában és a Református Egyházak Világközösségének európai vezetőtestületében járulnak hozzá képviselőink közvetlenül is az ökumené előmozdításához és a teológiai és társadalmi párbeszéd és együttműködés elmélyítéséhez.

Ezen túl számos teológiai és etikai szakbizottság munkájában vesznek részt egyházunk képviselői, így az elmúlt években kitüntetett figyelmet élvező migráció és menekültügy

kapcsán felállított európai református munkacsoport vezetésében is, amelyik budapesti ülésén tette meg zárójelentését 2018-ban.

Hazai összefogás: tanácsadó testület és munkacsoportok

Ahhoz azonban, hogy a fenti célnak eleget tegyünk, itthon kell összefognunk azokat, akik már jelenleg is aktív részesei a nemzetközi ökumenikus teológiai, missziói munkának. Az Ökumenikus Tanácsadó Testület elindítása ehhez kívánt keretet biztosítani. Az itt felmerülő nemzetközi kérdéseket ad hoc munkacsoportokban folytathatjuk tovább, szakértők bevonásával (pl. bioetikai, gazdasági, európai uniós stb. ügyekben).

A különböző református és ökumenikus testületek és bizottságok, kárpát-medencei egyeztetésben fogalmaztak meg hivatalos véleményeket és állásfoglalásokat a REV, a CEC és az EVT szervezeteiben tárgyalt teológiai és társadalmi kérdések kapcsán.

Hazai konferenciák nemzetközi témákban

Az említett témákban, aktuális kérdésekben szerveznünk kell konzultációkat, konferenciákat. Ez azért sem lehetetlen, mert ezek a kérdések minket is érintenek, s jótékony hatásuk lehet saját egyházunk tanügyi fejlődésére, társadalmi tanításának erősödésére. Ezen a téren fontos az a sokéves törekvés, hogy a különböző munkaágak együttműködjenek.

A külügyi iroda több szálon kötődik a missziói, ifjúsági és diakóniai munkaághoz már most is. Ez összhangban van azzal a törekvéssel, hogy nemzetközi és testvéregyházi kapcsolatainkat egy-egy szolgálati területen, tartalmi együttműködések formájában kamatoztassuk. Az elmúlt ciklusban számos missziói területet és társadalmi szolgálatot érintő nemzetközi konzultációra került sor Magyarországon. A Zsinat lelkes elnöke meghívására került sor európai menekültügyi partner konferenciára, öko-gyülekezeti konzultációra, európai cigánymissziós egyeztetésre, a reformáció évében pedig valamennyi testvéregyházunk személyesen vett részt a reformáció 500. és egyházunk fennállásának 450. évfordulója kapcsán tartott eseményeken.

Kárpát-medencei összefogás

Az alkotmányozó zsinat „minősített idő” az ökumené terén is, a fentiek jegyében. Az elmúlt 20 évben nem sikerült a magyar reformátusság hangját, véleményét hatékonyan megjeleníteni nemzetközi szinten. A Közös Zsinat kiváló terepe a közös ökumenikus szerepvállalásnak.

Az elmúlt ciklusban tovább erősödött ez az együttműködés, valamennyi ökumenikus szervezet nagygyűlése és közgyűlése, delegációk és jelölések kapcsán rendszeres az egyeztetés. A magyar református egység nemzetközi elfogadottsága tovább erősödött olyan, a szimbolikus jelentőségen is túlmutató döntésekkel, amiknek köszönhetően, az előző ciklusban megkezdett folyamat lezárásaként, immár valamennyi nemzetközi ökumenikus szervezetben egyházunk vállalja a kárpát-medencei egyházak tagdíjfizetési kötelezettségét. A Generális Konvent és elnöksége döntései és az általuk kiemelt kérdésekben kiadott nyilatkozatok jól ismertek és elfogadottak az ökumenikus közösségben.

Partneregyházi kapcsolatok

A testvéregyházi kapcsolatok jelentős bővülése nem reális. Afrikai partnerség megjelenítése jó üzenetet hordozhat a jövőben. Az együttműködés elmélyítését jelentheti, ha a nemzetközi ökumené tematikáját, fontos kérdéseit, illetve kezdeményezéseit (konkrét akcióit) ebben a körben, két- és többoldalú partnerségben feldolgozzuk, átültetjük a gyakorlatba.

Ehhez az is kell, hogy a kapcsolatok az egyházvezetői szint mellett szakmai szinten és konkrét missziói kezdeményezésekben is megerősödjenek. Egyre több ilyen akad, ezeket több energiával kell gondozni, illetve a partnerkapcsolatok egészében helyüket pontosan kijelölni.

A két- és többoldalú testvéregyházi kapcsolatokban számos kiemelkedő eseményre került sor az elmúlt ciklusban. Ezek közül is kiemelkedik az Elnökség által kezdeményezett három új testvéregyházi megállapodás aláírása. A Skót Egyházzal meglévő történelmi kapcsolatainkat 2015-ben szerződéssel pecsételtük meg, míg az elmúlt ciklus legjelentősebb és hosszú távon is meghatározó fejleményét, a közel-keleti kapcsolataink létrejöttét és gyors elmélyülését két bejrúti székhelyű egyházzal, a Szíriai és Libanoni Nemzeti Református Zsinattal (NESSL) és a Közel-Keleti Örmény Református Egyházak Uniójával (UAECNE) kötött megállapodás rögzítette.

Az elmúlt ciklusban több alkalommal is sort került kiterjesztett egyházvezetői és más látogatásra, együttműködésre és támogatásra. A magyar református közösség az elmúlt években Libanonban, Szíriában, Iránban, Irakban, Afganisztánban, Pakisztánban, Egyiptomban és Jordániában is élő kapcsolatokat alakított ki, amikről rendszeres beszámolók jelentek meg az egyházi médiában.

Diaszpóra

A diaszpóra gondozása csak részben külügy. Az elkezdődött pozitív folyamat, amely erősen kötődik a külügyi bizottsághoz, nem törhet meg. Az elmúlt ciklusban komoly előrelépés történt ezen a területen, amibe a Tanácsosi Hivatal is aktív szerepet vállalt. A diaszpóra ügyében, beleértve a lelkészküldés intézményét, a helyi közösségek és egyházak anyagi támogatását és sok egyébét, komoly előrelépés történt az elmúlt években.

Ökumené és nemzetközi kapcsolatok erőteljesebb megjelenítése

A fentiek hozzájárulhatnak ahhoz, hogy ezek az ügyek részeivé váljanak egyházi mindennapjainknak, a „belső kommunikációnak”. Ennek megfelelően számos hír jelenik meg honlapunkon, nyomtatott sajtónkban nemzetközi kapcsolatainkról és együttműködésünkről, testvéregyházak és ökumenikus szervezetek állásfoglalásairól és munkájáról.

Tájékoztatás, kommunikáció

Az egyházunk szolgálatáról, a számunkra fontos ügyekről és állásfoglalásokról az elmúlt ciklusban a korábbinál is intenzívebben adtunk hírt. Megújult egyházunk angol nyelvű honlapja, elindult az angol facebook oldal és hírlevél, amellyel több ezer címzettet érünk el szerte a világban. A számunkra fontos kérdésekben így hatékonyan tudjuk megjeleníteni és másokhoz eljuttatni véleményünket és álláspontunkat.

A ZSKÖB kiemelt ügyei, napirendi pontjai az elmúlt években

A Bizottság napirendjén számos olyan kérdés szerepelt, amelyek a fenti rövid beszámolóban foglalt ügyek megvitatását és hosszú távra is kiható felelős döntéshozatal tettek szükségessé.

2019

- Az MRE Közel-keleti kapcsolatainak állása: eddigi fejlemények, megajánlott támogatások és egyházvezetők látogatása Budapesten. Tervek a jövőre nézve
 - Szíria
 - Együttműködési megállapodás a szíriai református egyházakkal
 - Beszámoló az MRE egyházvezetők szíriai látogatásról
 - Szíriai –magyar gyülekezeti testvérkapcsolat
 - Iráni protestáns egyházi közösség segélykérő levele és kapcsolatfelvétel
 - Egyházak Világtanácsa Nagygyűlése- MRE küldöttség felállítása
 - CEC Vezetőttestület ülése Brüsszelben
 - REV Végrehajtó Bizottság ülése Kappelben

REV Európai Területi Bizottsági ülése Edinburgh-ban
Csillagpont Ifjúsági Találkozó ökumenikus ifjúsági vendégei
20 éves a Lippei testvérkapcsolat
Dél-Afrikai református kapcsolatok alakulása
II. Nemzetközi Konferencia a Keresztényüldözésről (2019. november 26-28)
Beszámoló a CCME Roma Network konferenciájáról

2018

Az MRE Közel-keleti kapcsolatainak állása: eddigi fejlemények, megajánlott támogatások és szír egyházvezetők látogatása Budapesten. Tervek a jövőre nézve
Dél-Afrikai Egyesült Református Egyház partnerkapcsolat kezdeményezése
VEM együttműködés és jövőbeli esetleges tagság
CEC nagygyűlés, Répás Zsuzsa megválasztása a Governing Boardba
GEKE nagygyűlés
REV Végrehajtó Bizottság ülése Koreában
REV Európai Területi Bizottsági ülése Budapesten, a Menekültügyi és Migrációs ad hoc munkacsoport zárójelentése
EVT Világmissziós konferencia, Arusha
Menekültintegrációs Szolgálat fennmaradását biztosító külföldi támogatások, AMIF pályázat visszavonása

2017

Az MRE Közel-keleti kapcsolatainak állása és továbbfejlesztése (delegációk, humanitárius segítségnyújtás)
Delegálás és jelölés a CEC és GEKE 2018. évi nagygyűlésére és testületeibe és a steward programba
CEC Charta Oecumenica értékelés jóváhagyása (előkészítés alatt a MEÖT koordinálásában)
Ökumenikus Tanácsadó Testület lehetséges feladatai
Válasz a CEC nyílt levelére Európa jövőjéről
A REV csatlakozás a Közös Nyilatkozathoz a Megigazulás Tanáról – párbeszéd kezdeményezése a szervezethez eljuttatott vélemény alapján
Új Global Mission Intern érkezése a Global Ministries támogatásával (juttatások és feladatkörök)
Reformáció jubileum az MRE nemzetközi partnereit érintő kiemelt eseményei
MRE angol hírek a reformáció jubileuma kapcsán
Testvéregyházak delegációi Debrecenben a reformáció jubileuma alkalmából
REV nagygyűlés és Végrehajtóbizottsági tagság – jelölés
Hírek a REV nagygyűlésről
Külföldi fiatalok a Csillagponton, Közel-keletiek a Csillagponton
UCC delegáció látogatás

2016

Beszámoló az Ökumenikus Tanácsadó Testület kezdeményezéséről a REV csatlakozásáról a Közös Nyilatkozathoz a megigazulás tanáról
Delegálás a REV 2017. évi nagygyűlésére
Nemzetközi vendégek részvétele a Reformáció jubileumi megnyitón
Döntés a GEKE Rural Church Workshop magyarországi ülésének támogatásáról
Beszámoló a REV Európa Menekültügyi Munkacsoport munkájáról
Tájékoztatás a CEC tagdíjakról- Magyar Református közös kötelezettségvállalás

NGK- Holland Református Egyház megkeresése
EU projekt partnerségi megkeresés: CHEER – Cultural HEritage for European Rural
Regeneration

2015

Beszámoló a Menekültmisszió helyzetéről és a nemzetközi fejleményekről
A REV javaslat és az EVT egyháztani dokumentumának véleményezésének menete
Beszámoló koreai partneregyházak zsinatáról
Az új amerikai missziós gyakorlatok bemutatása

A Zsinati Külügyi és Ökumenikus Bizottság felügyelete alatt zajló nemzetközi események
kapcsán született hírek, beszámolók és jelentések egyházunk honlapjának Világban rovatában
érhetőek el: <https://reformatus.hu/vilagban/>